

Marks kommun

markskommun@mark.se

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Marks gymnasieskola, yrkesprogram
i Marks kommun

Uppföljning av tillsyn i Marks gymnasieskola, yrkesprogram

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Marks kommun under våren 2016. Skolinspektionen fattade den 2 maj 2016 beslut efter tillsyn för Marks gymnasieskola, yrkesprogram. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Marks kommun inkom med den 15 september 2016, de intervjuer som genomfördes vid ett uppföljningsbesök på skolenheten den 17 november 2016 och via telefon den 22 november 2016 samt inskickad komplettering den 9 december 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Marks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Föreläggande vid vite	2017-05-05

5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling			
	Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande vid vite	2017-05-05
6. Förutsättningar för lärande och trygghet			
	Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Föreläggande vid vite	2017-05-05

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram		
	Eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.	Brist avhjälp
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
	Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp
7. Styrning och utveckling av verksamheten		
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälp

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälp
Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälp.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Marks kommun att vid vite av 750 000 kronor senast den 5 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Marks kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i

undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Marks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen:

- Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, när det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 2 maj 2016 Marks kommun att senast den 15 september 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som kunnat konstateras i skolenhetens arbete med särskilt stöd och att senast samma dag skriftligen redovisa vilka åtgärder som vidtagits. I beslutet konstaterades bland annat att skolan inte hade ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Det framgick att skolans rutiner uppfattades som otydliga av personalen och att det fanns en osäkerhet hos lärarna om när de skulle anmäla elevärenden för utredning av

behov av särskilt stöd till rektorn. Det fanns även elever med behov av särskilt stöd vars behov av särskilt stöd inte hade utretts.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 15 september 2016 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i sitt föreläggande. Enligt redovisningen har rektorn, efter Skolinspektionens beslut, bland annat upprättat en ny elevhälsoplan, med reviderade rutiner för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd vid skolan. Huvudmannen har bifogat planen till sin redovisning. Enligt redovisningen har undervisande lärare och mentorer informerats om elevhälsoplanen och rutinerna för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i början av läsåret 2016/17.

Rutinerna för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd som finns i elevhälsoplanen innebär att undervisande lärare först anmäler till elevens mentor om läraren befärar att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Mentorn sammanställer sedan alla anmälningar och presenterar dessa på arbetslagsmöten för att arbetslaget ska kunna resonera om möjliga extra anpassningar och särskilt stöd. Arbetslagsledarna anmäler, enligt rutinen, sedan till rektorn på arbetslagsledarmöten de elever som behöver utredas. Vidare beskrivs i rutinen att undervisande lärare gör pedagogiska kartläggningar av elevens lärandemiljö, vilka lämnas till mentorn. Mentorn sammanställer dessa kartläggningar till utredningar, vilka lämnas till rektorn, tillsammans med förslag på åtgärdsprogram. Rektorn ska sedan besluta om åtgärdsprogram och förmedla beslut till elev, vårdnadshavare, mentor och undervisande lärare. Av elevhälsoplanen framgår också vilka veckor de olika stegen i rutinen planeras att behandlas på de möten som arbetslagen, arbetslagsledarna respektive elevhälsoteamet har.

Utöver detta har rektorn, enligt redovisningen, även sammanställt vilka elever i årskurs 2 och 3 som fått betyget F eller streck i en eller flera kurser under föregående läsår för att rektorn utifrån den informationen ska utreda elevers behov av särskilt stöd. Av elevhälsoplanen framgår att de lärare som satt betyget för dessa elever skulle ha lämnat pedagogiska kartläggningar till mentor senast vecka 37. Mentorerna skulle i sin tur ha lämnat en utredning av dessa elever till rektorn senast vecka 39. Senast vecka 40 skulle rektorn, enligt elevhälsoplanen, ha beslutat om och upprättat åtgärdsprogram. I redovisningen beskriver huvudmannen även att elevhälsan har träffat alla arbetslag och rektorn för att överlämna information om elever som påbörjar årskurs 1 för att rektorn utifrån den informationen ska kunna utreda elevers behov av särskilt stöd.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

För att komplettera huvudmannens redovisning gjorde Skolinspektionen ett besök på Marks gymnasieskola, yrkesprogram den 17 november 2016 och genomförde intervjuer med två grupper av elever, två grupper av lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn.

Rektorn beskriver i intervjun vid Skolinspektionens besök att det har varit mycket att hantera på gymnasieskolan till följd av sjukskrivningar under hösten och att en av de andra rektorerna på skolan har slutat. Rektorn beskriver hösten som "kaotisk". Istället för att ta tag i det arbete som planerats och beskrivits i den inskickade redovisningen har rektorn behövt ägna en stor del av sin tid till andra uppgifter i början av läsåret, uppger rektorn. Enligt rektorn ligger de därför efter i det planerade arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Rektorn säger att lärare numera anmäler elever som riskerar att inte nå kunskapskraven men att utredningen för dessa elever vars behov av eventuellt särskilt stöd anmälts inte går vidare. Rektorn uppger att han har återkopplat övergripande till arbetslagen efter att han har tagit emot anmälningar men att han inte har återkopplat i varje enskilt ärende. Rektorn uppger att de ännu inte har kommit så långt att rektorn har fattat beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller att inte upprätta åtgärdsprogram. Rektorn uppger att det vid tiden för Skolinspektionens uppföljningsbesök endast finns ett aktuellt åtgärdsprogram för en elev som går på skolenheten. Enligt rektorn finns det fortsatt en risk att elever inte kommer att nå målen om de inte får det särskilda stöd de behöver snart.

På Skolinspektionens fråga om vilken roll huvudmannen haft kring de åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens konstaterade brister säger rektorn att huvudmannen inte har varit delaktig i det konkreta arbetet, endast i något enstaka möte angående redovisningen. Rektorn uppger att han har gjort vad han har kunnat för att bristerna ska åtgärdas, men att tiden, det vill säga de resurser som finns, inte räcker till. Rektorn tillägger att han har fått göra det som varit möjligt att göra inom det befintliga uppdraget, inom den budget han har.

I intervjuerna vid Skolinspektionens uppföljningsbesök beskriver lärarna att rutinerna för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd är tydligare nu än tidigare. Lärarna uppger att de tycker att de har stöd av rutinerna i sitt arbete. Lärarna uppger dock att det tar ganska lång tid efter det att lärarna gjort en anmälan med en pedagogisk kartläggning, till att rektorn och elevhälsan tar tag i det aktuella ärendet. Lärarna uppger vidare att de är osäkra på hur elevhälsan arbetar eftersom de inte ser att det sker några konkreta handlingar när de anmält elever som riskerar att inte nå målen. Elevhälsan kommer nu till arbetslagen regelbundet och diskuterar vilka elever som behöver stöd men

därefter händer det, enligt lärarna, inte så mycket. Lärarna tillägger att arbetet med elevhälsan dock fungerar bättre i år än tidigare, men att det inte känns fullt ut tillräckligt ännu. Lärarna beskriver att de har anmält många elever som riskerar att inte nå kunskapskraven nu under hösten till rektorn och elevhälsan men att de inte har fått någon återkoppling på dessa och därmed inte vet vad som hänt efter att anmälan gjorts. Lärarna uppger att de inte känner till om eleverna de anmält har fått ett åtgärdsprogram med angivna åtgärder eller inte.

Elevhälsans representanter beskriver i intervjun med Skolinspektionen vid uppföljningsbesöket att det beror på situationen hur lång tid det tar i nästa steg i utredningsprocessen efter att lärarna lämnat sin anmälan, men att det finns en viss tendens att ärendet inte går vidare efter att lärarna har lämnat sin information. Elevhälsans representanter uppger att de inte vet varför lärarna upplever att de inte får någon återkoppling på de ärenden som de anmäler. De tillägger att det kan bero på att det är väldigt många ärenden som just nu samlats ihop.

I intervjuerna vid Skolinspektionens besök uppger lärarna att mentorerna ska vara samordnare och ta emot signaler från undervisande lärare och sammanställa kartläggningar till en utredning som lämnas vidare till rektorn och elevhälsan. Elevhälsans representanter uppger att de oftast får del av de ärenden som anmäls till rektorn eftersom de kan gå in i en dokumentationsfil och se vilka elever som har extra anpassningar och vilka som har anmälts vidare till rektorn. Elevhälsans representanter uppger att mentorerna kan kontakta elevhälsan för att få stöd i sitt uppdrag att utreda elevernas behov, men att det är olika hur mycket mentorerna utnyttjar den möjligheten. En av specialpedagogerna uppger att lärarna kan behöva lite mer stöd i hur man skriver pedagogiska kartläggningar. Enligt specialpedagogen är en del underlag som lärarna lämnar in inte tillräckligt för att kunna fatta beslut om åtgärdsprogram utifrån. På Skolinspektionens fråga om elevhälsans representanter känner till något elevärende där det finns en utredning som det är möjligt att fatta beslut om åtgärdsprogram utifrån (eller fatta beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram utifrån) svarar de att de inte känner till några utredningar på den nivån.

Under uppföljningsbesöket tar Skolinspektionen del av den sammanställning som rektorn har gjort av de elever i årskurs 2 och 3 som fått betyget F eller streck i en eller flera kurser under föregående läsår. Sammanställningen visar att det är 94 elever som fått betyget F i en eller flera kurser samt streck i flera kurser. (Sammanställningen innehåller även ett fåtal elever som fått streck i en kurs. Enligt rektorn kan detta ha blivit fel när listan sammanställdes.) Enligt elevhälsans representanter och rektorn ska rektorn och specialpedagogen under vecka 47 gå igenom sammanställningen samt de kartläggningar och

utredningar som lärare respektive mentorer gjort för varje elev. Utifrån detta ska rektorn fatta beslut om åtgärdsprogram. En av specialpedagogerna uppger att hen i några fall suttit med några av eleverna för att titta på deras studiesituation och studieplan för att se hur de kan hjälpa eleven. Specialpedagogen hinner dock inte göra så för alla eleverna. Lärarna beskriver att de för varje elev i sammanställningen har gjort en kartläggning och en planering för att eleverna ska nå godkända betyg i de kurser som är aktuella. Kartläggningen är, enligt lärarna, en kortfattad beskrivning, en förklaring, av orsaken till att varje elev fått betyget F och vad läraren tror att eleven behöver. På Skolinspektionens fråga om samtliga elever som finns med i sammanställningen av elever har utretts på ett sådant sätt att det finns möjlighet att fatta beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram svarar rektorn att alla utredningar inte är tillräckliga. Rektorn tillägger att lärarna/mentorerna inte har den kunskap och erfarenhet som behövs för att fullt ut göra en tillräcklig utredning och att han inte fattar några beslut om elevhälsan inte först har tittat på utredningen så att den är tillräcklig. Rektorn har dock ingen uppfattning om hur stor andel av utredningarna som gjorts som håller tillräcklig kvalitet för att rektorn ska kunna fatta beslut under vecka 47. Enligt rektorn arbetar de inte skyndsamt med utredningar nu utan detta är något som behöver utvecklas.

Av en komplettering som inkom till Skolinspektionen den 9 december 2016 framgår vad skolan har gjort för tolv av eleverna som finns med i sammanställningen av elever som fått betyget F i en eller flera kurser från föregående år. För fyra av dessa elever är utredningen ännu inte färdigställd och inga beslut om att upprätta eller att inte upprätta åtgärdsprogram har därmed tagits för dessa elever. För en elev har ett åtgärdsprogram upprättats och för en elev kommer eventuellt ett åtgärdsprogram att upprättas. Av sammanställningen framgår att för de övriga eleverna har bedömningen gjorts att eleven kan få extra anpassningar inom den ordinarie undervisningen, att eleven inte varit i behov av särskilt stöd eller så har eleven slutat på skolan. Av kompletteringen framgår vidare att rektorn under höstterminen 2016 haft samtal med elevhälsa, mentorer och undervisade lärare om 92 elever som riskerar att inte nå kunskapskraven trots att extra anpassningar har gjorts. De har bedömt att de flesta av åtgärderna de sett att eleverna har varit i behov av har varit sådana åtgärder som går att genomföra inom den ordinarie undervisningen. För tio elever har rektorn uppdragit mentorer och elevhälsan att utreda hur det särskilda stödet ska se ut för dessa elever.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev

inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om detta inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Mot bakgrund av huvudmannens redovisning, inkommen komplettering och vad som kommit fram vid uppföljningsbesöket bedömer Skolinspektionen att de åtgärder som huvudmannen vidtagit inte är tillräckliga. Elevers behov av särskilt stöd utreds fortfarande inte skyndsamt. Trots att lärare nu anmäler till rektorn när det kan befaras att en elev riskerar att inte uppnå kunskapskraven sker utredningar ändå inte skyndsamt. Det finns många elever som inte har uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås i en eller flera kurser vars behov av särskilt stöd ännu inte utretts. Det finns även elever som riskerar att inte uppnå kunskapskraven i pågående kurser där skolan inte känner till vilket stöd eleverna behöver för att uppnå kunskapskraven. Om elevernas behov av särskilt stöd inte utreds kan inte heller eleverna få det särskilda stöd de eventuellt har rätt till och behöver för att nå utbildningens mål. Eftersom samma brist konstaterades i Skolinspektionens beslut den 2 maj 2016 har bristen nu funnits under en längre tid. De åtgärder som vidtagits sedan föregående tillsynsbesök har inte gett tillräcklig effekt och huvudmannen måste vidta ytterligare åtgärder för att verksamheten ska uppfylla författningarnas krav gällande arbetet med särskilt stöd.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite.

Som Skolinspektionen redovisat ovan uppfyller Marks kommuns verksamhet vid Marks gymnasieskola, yrkesprogram fortfarande inte skollagens krav.

Marks kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta de åtgärder som beskrivits ovan för att avhjälpa bristerna.

Bristerna har konstaterats vid tidigare tillfälle, i beslut den 2 maj 2016, och har pågått under en längre tid. De åtgärder som huvudmannen vidtagit för att komma tillrätta med bristerna har enligt Skolinspektionens bedömning inte gett avsedd effekt. Det innebär att skolenhetens arbete med särskilt stöd fortfarande inte uppfyller författningarnas krav. Skolenhetens arbete med att skyndsamt utreda särskilt stöd fungerar fortfarande inte.

Det är högst sannolikt att bristerna, som drabbar de elever vid skolan som har störst stödbehov, haft en starkt negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Eftersom det nu också har gått ytterligare tid under vilken elever har gått miste om det särskilda stöd de har rätt till, bedömer Skolinspektionen att föreläggandet bör förenas med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Marks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen:

- Rektorn ska se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens tidigare beslut*

Skolinspektionen förelade i beslut den 2 maj 2016 Marks kommun att senast den 15 september 2016 vidta åtgärder för att se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Av beslutet framgår att studieron på skolenheten varierade och att möjligheten att bedriva undervisning påverkades av att lektioner var stökiga och att elever störde varandra. Ansvariga på skolan hade inte kommit tillrätta med den bristande studieron trots att insatser för att skapa studiero hade gjorts i vissa grupper.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 15 september 2016 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i sitt föreläggande. Av redovisningen framgår att arbetslagen i samverkan med elevhälsan och en ansvarig förstelärare under läsåret 2016/17 kartlägger elevernas studiero i den ordinarie undervisningen. Vidare framgår att försteläraren även ska inhämta kunskap om studiero som bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet för att sprida denna kunskap till arbetslagen och elevhälsan. Utifrån detta arbete ska arbetslagen sedan upprätta åtgärder för en förbättrad studiero. Under läsåret 2016/17 ska även rektorn upprätta en handlingsplan för arbete med elever som vid upprepade tillfällen stört ordningen, uppträtt olämpligt eller som gjort sig skyldiga till en allvarligare förseelse. I redovisningen konstaterar huvudmannen att eftersom arbetet med studiero bygger på att skapa förståelse för elevernas behov på skol-, program-, grupp- och individnivå kommer rektorn att behöva arbeta med detta minst innevarande och nästkommande läsår. Den huvudsakliga åtgärden under innevarande läsår kommer att vara att bygga det fortsatta arbetet på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genom att personalen tillägnar sig aktuell forskning. Huvudmannen skriver i redovisningen att om det vid slutet av innevarande läsår visar sig att eleverna genom skolans enkät anser att deras studiero behöver bli bättre så kommer rektorn att upprätta en åtgärdsplan inför läsåret 2017/18.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

För att komplettera huvudmannens redovisning gjorde Skolinspektionen ett besök och genomförde intervjuer på Marks gymnasieskola, yrkesprogram den 17 november 2016. Såväl elever, som lärare och rektorn uppger i intervjuerna att studieron på skolan fortfarande varierar och att studieron skiljer sig åt mellan programmen.

Rektorn uppger i intervju att studieron är mest problematisk i de sammanslagna klasserna och i en klass inom bygg- och

anläggningsprogrammet. I vissa klasser, främst i årskurs 1, är det ett större problem med studieron. I en komplettering som inkommit till Skolinspektionen efter uppföljningsbesöket framgår att rektorn inför läsåret 2016/17 i vissa kurser slagit ihop klasser inom bygg- och anläggningsprogrammet och industritekniska programmet samt klasser inom barn- och fritidsprogrammet och handels- och administrationsprogrammet. Sammanslagningar har gjorts av klasser inom årskurs 1 och av klasser inom årskurs 2.

I intervjuer beskriver vissa elever att det är lugnt och vissa att det är stökigt på lektionerna. Vissa beskriver att det är skrikigt och högljutt i korridorerna utanför klassrummet. Främst elever inom bygg- och anläggningsprogrammet och industritekniska programmet uttrycker att det kan bli väldigt stökigt på lektionerna och att vissa lektioner är värre än andra. Eleverna uppger att det handlar om mellan 2-5 lektioner i veckan, beroende på i vilken årskurs de går, som eleverna upplever att det är stökigt. Eleverna beskriver att det är mer stökigt på de "teoretiska" lektionerna medan studieron på de "praktiska" lektionerna är mycket bättre. Enligt eleverna har de inte diskuterat studieron i klasserna så mycket, förutom att mentorerna ibland tagit upp det med eleverna. I intervjun framkommer att elevernas upplevelse är att det inte görs något större arbete på skolan för att studieron ska bli bättre. Eleverna säger även att de inte märker av att lärarna gör något och att eleverna har accepterat situationen. De uppger att en viss uppdelning av grupperna har gjorts för att det ska bli bättre men inget annat. Den konsekvens som den bristande studieron får för lektionerna är, enligt eleverna, att de inte får gjort så mycket som de hade behövt göra och att de därför hamnar efter i planeringen.

I båda de intervjuer som Skolinspektionen genomför med lärare framkommer att det är oroligt på vissa program inom de gymnasiegemensamma ämnena. I en av intervjuerna uppger lärare att det fortfarande inte är arbetsro inom vissa sammanslagna klasser inom gymnasiegemensamma ämnen och att studieron tenderar att vara sämre när elever från olika program är sammanslagna inom de gymnasiegemensamma ämnena. Dessa lärare uppger att de är osäkra på hur det är i dessa klasser i yrkesämnena men att deras känsla är att det är mindre grupper där, vilket kan ha betydelse för att det ska vara lugnare på lektionerna. Lärarna beskriver att det i situationerna när det blir stökigt främst handlar om att motivera elever som inte vill delta i undervisningen och att detta fortfarande är en svårighet för lärarna. I den andra intervjun uppger lärarna att det finns årskurser inom vissa program där det är stora problem och bråk i de gymnasiegemensamma ämnena och att skolledningen från och med i år har delat grupperna på vissa av dessa lektioner för att angripa problematiken med studieron. Grupperna har delats upp i matematik men inte i svenska och i engelska i årskurs 1. Lärarna tillägger att det har fungerat bättre när de har delat upp eleverna men att den omgruppering som gjorts inte är tillräcklig och

att inga åtgärder har vidtagits i yrkesämnena. Lärarna beskriver att de försöker ge eleverna det stöd de kan men att lärarna/mentorerna inte direkt får något stöd för att klara situationen. Yrkeslärarna går ibland in och försöker stötta när det uppkommer problem i de gymnasiegemensamma ämnena.

Angående vilka konkreta åtgärder som skolan har vidtagit för att se till att det blir studiero på skolan beskriver rektorn i intervju att han har tänkt använda förstelärarna för att driva arbetet med studiero, men att de ännu inte har fått uppdraget tydligt förmedlat till sig. Rektorn har behövt hantera andra frågor på skolan först. Försteläraren på skolenheten uppger också i intervjun att läraren ännu inte fått en beskrivning av uppdraget men att läraren ändå har börjat läsa in sig på forskning kring studiero och har tankar om hur de kan börja arbeta mer systematiskt med att skapa studiero. En lärare tillägger att de i den grupp av förstelärare som finns på hela gymnasieskolan bland annat har identifierat att en orsak till att studieron brister är sammanslagningen av klasser. Enligt rektorn har elevhälsan också arbetat med elevsamtal, individuellt och i grupp, i en av klasserna och fått i uppdrag att kartlägga studieron i alla klasser. Elevhälsans representanter uppger också att de håller på att arbeta med riktade insatser för att skapa studiero i en av klasserna på handels- och administrationsprogrammet. Lärarna uppger att skolledningen har signalerat att det är viktigt med studieron men de känner inte till vad som konkret har gjorts. Några lärare uppger att skolledningen följer upp situationen angående studieron tillsammans med programmens arbetslag, att arbetslagen har studiero som en stående punkt. Alla lärare som undervisar på respektive program är dock inte med på arbetslagsmötena, utan främst yrkeslärare deltar. En lärare uppger att det finns planer för att resurser ska tillföras arbetslagen för att personal ska kunna arbeta elevvårdande på varje program, vilket de tror kan vara en god lösning. Detta är, enligt läraren, ännu inte realiserat. Lärarna uppger att de inte har gjort någon kartläggning av studieron ännu utan att de håller på att göra detta på programnivå.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Mot bakgrund av huvudmannens redovisning och vad som framkommit vid uppföljningsbesöket bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att tillförsäkra alla elever en studiemiljö som präglas av studiero. Den brist som konstaterades i tidigare beslut kvarstår. Det finns fortfarande brister i studieron på skolan med stökiga lektioner i vissa ämnen och klasser och med elever som stör varandra, vilket påverkar möjligheten att bedriva undervisning. Trots att det finns en planering för att arbeta långsiktigt

med att komma tillrätta med den bristande studieron har endast ett fåtal konkreta åtgärder, som medfört att situationen förändrats, hittills vidtagits. Då elevernas studiero kan ha ett samband med andra brister som konstateras i detta beslut och kan ha en direkt inverkan på elevernas möjligheter att nå kunskapskraven är det anmärkningsvärt att ytterligare och mer kraftfulla åtgärder inte har vidtagits och att samma brist kan konstateras över ett halvår efter Skolinspektionens förra besök.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite.

Som Skolinspektionen redovisat ovan uppfyller Marks kommuns verksamhet vid Marks gymnasieskola, yrkesprogram fortfarande inte skollagens krav. Marks kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta de åtgärder som beskrivits ovan för att avhjälpa bristerna.

Av utredningen framgår att det fortfarande finns brister i studieron på skolan och att detta framförallt gäller när klasser från olika program har slagits ihop och i en av klasserna på bygg- och anläggningsprogrammet.

Även om det av elevernas uppgifter framgår att omfattningen av bristerna i studieron är relativt begränsade (eleverna uppger att det kan handla om mellan 2-5 lektioner i veckan), så framgår det av deras utsagor att bristerna redan fått vissa konsekvenser för dem. Bland annat berättar eleverna att de, som en konsekvens av den bristande studieron, inte får gjort så mycket som de hade behövt göra på lektionerna och att de därför hamnat efter i planeringen. Tillåts bristerna fortgå finns det, enligt Skolinspektionens mening, en risk att elevernas möjligheter att nå kunskapskraven påverkas. Som Skolinspektionen konstaterat ovan kan det också finnas ett samband mellan bristerna i elevernas studiero och de andra brister som konstateras i detta beslut. Mot denna bakgrund, och då bristerna redan funnits under en längre tid, är det angeläget att konkreta åtgärder vidtas för att snarast rätta till bristerna inom detta område. De åtgärder som hittills vidtagits kan inte anses kraftfulla nog. Av dessa skäl förenar Skolinspektionen föreläggandet med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Marks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen:

- Rektorn ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål

Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens tidigare beslut**

Skolinspektionen förelade i beslut den 2 maj 2016 Marks kommun att senast den 15 september 2016 vidta åtgärder för att se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Av beslutet framgår att elevhälsan inte användes främst förebyggande och hälsofrämjande utan arbetade reaktivt på redan uppkomna situationer och främst med enskilda elevärenden. Endast enstaka insatser gjordes som kunde beskrivas som förebyggande och hälsofrämjande. Skolinspektionen bedömde att det utvecklingsarbete som hade påbörjats ännu inte hade lett till att elevhälsan arbetade främst förebyggande och hälsofrämjande.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 15 september 2016 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i sitt föreläggande. Enligt redovisningen har rektorn upprättat en elevhälsoplan, vilken bifogas redovisningen, och ett kalendarium för skolan där skolans och elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete under läsåret framgår. Rektorn ska, enligt redovisningen, träffa elevhälsan varje vecka samt elevhälsan och arbetslagsledarna en gång i månaden för att planera, följa upp och utvärdera skolenhetens förebyggande och hälsofrämjande arbete. Fokus under läsåret 2016/17 är, enligt redovisningen, att alla medarbetare ska känna till och använda skolans rutiner för att främja närvaro, extra anpassningar/särskilt stöd samt göra en orosanmälan. I elevhälsoplanen nämns bland annat de aktiviteter som planeras genomföras på skolan, en beskrivning av elevhälsoteamets arbete samt en beskrivning av ansvar och uppdrag för såväl lärare och mentorer som elevhälsans olika professioner. Aktiviteter som planeras är bland annat att trygghetsteamet, där elevhälsan medverkar, ska träffas en gång i månaden för att arbeta med planen mot kränkande behandling och att medarbetare ska ges en introduktion i extra anpassningar och särskilt stöd samt en introduktion i uppdraget som mentor. Skolsköterskan ska vidare genomföra hälsosamtal med alla elever för att sedan presentera resultatet av samtalen för arbetslagen och rektorn. Utifrån detta ska arbetslagen planera eventuella åtgärder tillsammans med elevhälsan. Arbetslagen ska också upprätta en planering för respektive programs arbete med värdegrundsfrågor. Dessutom ska ungdomsutvecklarna och elevhälsan informera alla elever om alkohol, narkotika och droger för att minska användandet och ungdomsmottagningen informera eleverna om sex och samlevnad. Inför studenten ska rektorn, elevhälsa, mentorer, ungdomsutvecklare och polisen informera eleverna om riskerna med alkohol för att begränsa elevernas användande av alkohol på studentbilen.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

För att komplettera huvudmannens redovisning gjorde Skolinspektionen ett besök och genomförde intervjuer på Marks gymnasieskola, yrkesprogram den 17 november 2016. I intervju med representanter för elevhälsan deltar skolsköterskor, kuratorer samt specialpedagoger. Elevhälsans representanter uppger att det även finns tillgång till en psykolog på konsultbasis och att psykologen i huvudsak används för utredningar. I en komplettering till Skolinspektionen efter uppföljningsbesöket framgår att skolenheten inte har haft någon psykolog som har deltagit i elevhälsans arbete tillsammans med rektorn under hösten då tjänsten som psykolog blivit vakant under läsåret 2016/17. Vidare framgår att psykologen under föregående läsår deltog i elevhälsans arbete, bland annat genom att handleda arbetslag för att lärarna

skulle utveckla sin kompetens i att möta elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Elevhälsans representanter säger att inriktningen på elevhälsans arbete fortsatt är mycket individärenden. De beskriver att det i perioder är ett väldigt starkt tryck på elevhälsan och på enskilda möten. Enligt elevhälsans representanter är det dock en enorm skillnad på deras arbete nu jämfört med förra läsåret. Elevhälsans representanter beskriver att förra året var mer kaosartat, med mer "brandkårsutryckningar". De tillägger att det har varit en bättre uppstart detta läsår och att det varit lättare att boka in möten för olika aktiviteter. Elevhälsans representanter uppger att de tänker mer ur ett förebyggande och hälsofrämjande perspektiv än tidigare men att det i praktiken inte blir lika mycket av det arbetet. Att "tänket" är mer förebyggande nu än tidigare betyder, enligt elevhälsans representanter, att de har det perspektivet med sig hela tiden i det dagliga arbetet och på mötena. Representanterna för elevhälsan exemplifierar insatser de gjort, såsom att de har presenterat sig i klasserna i årskurs 1. Detta framkommer även i intervju med eleverna. Elevhälsans representanter ger vidare exempel på att de håller på att arbeta med riktade insatser för att skapa studiero i en av klasserna på handels- och administrationsprogrammet. Även detta framkommer i intervju med eleverna och med rektorn. Elevhälsans representanter uppger även att de deltar i arbetslagen mer på regelbunden basis än förra läsåret och att elevhälsan kommande veckor ska arbeta med världsajdsdagen. Eleverna uppger i intervju att de förutom vid de ovan nämnda tillfällena inte har mött elevhälsan i andra sammanhang. En elev kan dock minnas att skolsköterskan någon gång varit i klassen och pratat om ANT (Alkohol, Narkotika och Tobak).

Rektorn beskriver i intervju angående elevhälsans arbete att han har månat om att rektorns möten med elevhälsan i huvudsak ska ha ett förebyggande och hälsofrämjande perspektiv. Enligt rektorn ser han att det tar ett tag att vända perspektiv och att de har en bit kvar. Rektorn tillägger att hans uppfattning dock är att elevhälsan mer och mer börjar föra sådana diskussioner. Rektorn beskriver att de har många elever som mår dåligt och rektorn tror att elevhälsan kan arbeta ännu mer aktivt mot arbetslagen angående hur dessa elever kan mötas i undervisningen. På Skolinspektionens fråga om vad elevhälsan gör nu som de inte tidigare gjorde svarar rektorn att han jobbar med att skapa en helhetsbild för elevhälsan eftersom det är fyra skolenheter på skolan med olika rektorer vilka delvis har olika rutiner och sätt att arbeta. Rektorn tillägger att han på möten med elevhälsan försöker arbeta med att elevhälsan ska se sin del i olika temadagar på skolan. Rektorn säger vidare att elevhälsan leds av en annan chef, vilket rektorn tror kan försvåra för elevhälsan för att veta hur de ska prioritera.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för eleverna i grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen anges bland annat att elevhälsans fokus inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv (prop. 2009/10:165, s. 277).

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Mot bakgrund av huvudmannens redovisning och vad som kommit fram vid uppföljningsbesöket bedömer Skolinspektionen att huvudmannen ännu inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att elevhälsan ska anses användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Arbetet har visserligen utvecklats i den riktningen sedan föregående läsår men utvecklingsarbetet har ännu inte resulterat i att elevhälsan i praktiken arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans arbete består fortfarande mest av reaktiva insatser på redan uppkomna situationer och enskilda elevärenden. I elevhälsans kontinuerliga arbete deltar inte heller psykologen, och därmed finns inte förutsättningar för att samtliga professioners kompetens och perspektiv kan finnas med i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Elevhälsan arbetar därmed inte som en samlad resurs för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite.

Som Skolinspektionen redovisat ovan uppfyller Marks kommuns verksamhet vid Marks gymnasieskola, yrkesprogram fortfarande inte skollagens krav. Marks kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta de åtgärder som beskrivits ovan för att avhjälpa bristerna.

Av utredningen framgår att det fortfarande finns brister i hur elevhälsans professioner används vid skolenheten och avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Marks kommun har redovisat att ett visst förändringsarbete har skett sedan Skolinspektionens föreläggande den 2 maj 2016 för att elevhälsan ska användas mer till förebyggande och hälsofrämjande insatser. De åtgärder som huvudmannen vidtagit för att komma tillrätta med bristen har dock inte gett avsedd effekt. Det innebär att författningarnas krav om att elevhälsan ska användas främst förebyggande och hälsofrämjande fortfarande inte uppfylls.

Mot denna bakgrund, och då bristerna nu funnits under en längre tid, är det angeläget att konkreta åtgärder vidtas för att snarast rätta till bristerna inom detta område. De åtgärder som hittills vidtagits kan inte anses kraftfulla nog. Av dessa skäl bedömer Skolinspektionen att föreläggandet bör förenas med vite.

Avhjälpta brister i verksamheten

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Tidigare konstaterad brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Marks kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (16 kap. 11 och 16 §§ skollagen; 4 kap. 12 -14 §§ gymnasieförordningen)

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att bristen inom bedömningsområdet *Arbetsplatsförlagt lärande* har avhjälpats. Bristen konstaterades i det beslut som fattades den 2 maj 2016 efter tillsyn av Marks gymnasieskola, yrkesprogram i Marks kommun. Bedömningen att bristen har avhjälpats görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av vidtagna åtgärder som inkom den 15 september 2016 samt de intervjuer som genomförts i samband med ett besök på Marks gymnasieskola, yrkesprogram den 17 november 2016.

I uppföljningen av beslutet har det framkommit att det har vidtagits åtgärder på skolenheten för att det arbetsplatsförlagda lärandet ska uppfylla skollagens krav. Rektorn har fattat beslut om vilka kurser som är möjliga att förlägga till arbetsplatser och ett utvecklingsarbete har bedrivits för att se till att elever får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget. Det är dock av vikt att det arbete som har påbörjats inom skolenheten fortgår och att skolan säkerställer att samtliga handledare har de kunskaper och erfarenheter som krävs samt att samtliga platser som används för det arbetsplatsförlagda lärandet håller kvalitet.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högstskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Tidigare konstaterad brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Marks kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Marks kommun har avhjälpit denna brist. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av vidtagna åtgärder och de intervjuer som genomförts i samband med uppföljningsbesöket. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att det arbete som har påbörjats inom skolenheten för att arbeta målinriktat mot kränkande behandling fortgår enligt den planering som redovisas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Tidigare konstaterad brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Marks kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

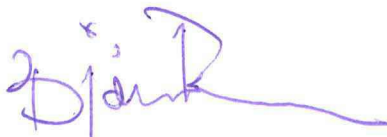
- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7

§§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Marks kommun har avhjälpt dessa brister. Denna bedömning görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av vidtagna åtgärder, de intervjuer som genomförts i samband med uppföljningen av vidtagna åtgärder samt den komplettering som huvudmannen inkommit med.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Tf. avdelningschef

Ingrid Jerkeman
Föredragande

Hur man överklagar, se bilaga 1

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.